

sig fri, siger jeg, at jeg ikke bryder mig om at have ham i Armeen. Dermed vil jeg naturligvis ikke have sagt, at jeg er tilfreds med, at man stiller en Hvilkenfomhelst; nei, i den Henseende skulle vi netop søge at sikkre os, og naar vi saaledes have sikret os, at Stillingsmændene virkelig blive gode Combattanter, siger jeg, at alt Krav fra Statens Side er fyldestgjort; thi den kan, som Stat betragtet, — vel at mærke, naar man ikke kan komme hderligere — være tilfreds, naar den faaer en ligesaa paalidelig Mand i Combattanternes Række som den, der har stillet for sig. Det er altsaa ifølge disse Betragtninger, at jeg har fastholdt, hvad der staaer i Vernepligtsloven, og at jeg, indtil man fyldestgjør Principet i dets Enkeltheder, vil beholde Vilkaarsbetyning. Det er mig ikke muligt at see, at man derved fornærmer et eneste Menneſte; og det, at man siger, at det Mudsatte skal være mere stemmende med almindelig Vernepligt, er saa langt fra at være Sandhed, at man tværtimod derved vil komme ligesaa langt deraf og ligesaa langt hen dertil, som man var før. Vil det ærede Medlem svare mig, at vi idetmindste skulle søge at arbejde hen dertil, saa siger jeg, at der netop ved Vedtagelsen af det, der er stillet op i vort Forslag, vil være gjort et godt Skridt hen dertil. Jeg stammer mig ikke ved at tilstaae, at jeg har Følelsen af, at man, naar man ikke længere kan frikjøbe sig, vil hitte paa saa mange Midler som muligt for at gaae fri, og jeg troer, at det ærede Medlem om endeel Aar vilde blive forbausset over den Opfindsomhed, som i denne Retning vilde gjøre sig gjældende; der vilde blive paastudt saa mange Svagheder og Legemsfeil, at selv den meest retsfasne Læge vilde blive duperet deraf. Det er netop det, jeg vil forhindre ved at lade Forholdet blive, som det er; thi der er i mine Dine mere Skam i, at en vaabendyg- tig Mand for at blive fri paastyder, at Vor Herre ikke har givet ham Legemsførlighed, end at en Mand ligefrem siger: Jeg ønsker at være fri, og derfor vil jeg kjøbe mig fri; det Sidste er i mine Dine meget smukkere og mere aabent end det Første. Det er af disse Grunde, jeg fastholder min Anskuelse i dette Punkt. I Principet og Tanken er jeg som sagt fuldstæn-

dig enig med de Herrer; thi for det Første har jeg selv været Soldat, for det Andet har jeg ikke den fjerneste Udsigt til at kunne frikjøbe mine Sønner for at blive det, og at jeg skulde have Noget imod, at de kom til at staae ved Siden af de mere Formuende i Samfundet, vilde være en Inconsequens. Det er mig heller ikke muligt at see det Demoraliserende, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) saa stærkt betoneede skalde blive Følgen. Jeg har som sagt ikke Noget imod Tanken og Principet, men jeg har imod, at man for at sætte sin Villie igjennem her benytter sig af høie Talemaader, der dog ved en nærmere Undersøgelse vilde vise sig at være Skal, men ikke Kjerne. — Jeg havde egentlig havt isinde endnu at udtale mig lidt om den saakaldte Faneed, men jeg finder dog ikke for Diebliffet nogen særlig Anledning dertil og skal derfor indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Chr. Jensen: Jeg maa strax begynde med at erklære, at jeg ikke er saa heldigt stillet som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Schønheyder), der ikke har nogen Frygt for, at det foreliggende Lovforslags Vedtagelse vil overstige Landets Kræfter med Hensyn til Pengendgifterne. Jeg har en anden Anskuelse af det foreliggende Lovforslag, idet jeg nemlig troer, at det ikke skal kunne nægtes, at det griber stærkt ind i de borgerlige Forhold, men ikke bestomindre kan jeg ikke stille mig paa det Standpunkt at stemme imod Loven; thi jeg anseer dens Vedtagelse eller Ikke-Vedtagelse som omtrent eensbetydende med Danmarks Selvstændighed eller Ikke-Selvstændighed for Fremtiden. Jeg skal derfor erklære, at jeg saavidt muligt skal virke til, at Loven gaaer igjennem. — Hvad der egentlig nærmest har foranlediget mig til at tage Ordet, er Forslaget under Nr. 4 b. Vil Lovforslaget i det Hele, som jeg nys udtalte, gjøre et stærkt Indgreb i de borgerlige Friheder og det borgerlige Liv, troer jeg, det vil gjøre det i endnu højere Grad, naar man giver det tilbagevirkende Kraft med Hensyn til Bestemmelsen om Afstaffelse af Stillingsvæsenet. Jeg troer derfor, at vi gjorde rettest i at stemme for det, der er stillet